

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 21. oktober 2003
Folketingets repræsentant ved EU

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Et skridt tættere på en Euro-Middelhavs Forsamling?

Man kom formentligt et skridt tættere på oprettelsen af en parlamentarisk forsamling for Euro-Middelhavsprocessen, da en arbejdsgruppe under det såkaldte Euro-Middelhavs Forum¹ den 17. oktober i Bruxelles afsluttede forhandlingerne om oprettelsen af en sådan². Mødet var det seneste i en række, hvor man har forsøgt at få etableret en parlamentarisk forsamling i tilknytning til den såkaldte Barcelona -proces, som indledtes i 1995 af EU's udenrigsministre i Barcelona. Euro-Middelhavs Forsamlingen skal ifølge arbejdsgruppens anbefalinger bestå af 240 delegerede fra Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter i EU-landene samt de øvrige lande omkring Middelhavets kyster³.

¹ "Euro-Middelhavs Forummet" udspringer af Barcelona-erklæringen, som blev vedtaget af EU-landenes udenrigsministre i 1995. Euro-Middelhavs Forummet nedsatte på sit møde i februar 2001 en arbejdsgruppe, som skulle se nærmere på hvordan man kan udbygge Forummet til en parlamentarisk forsamling. Euro-Middelhavs Forummet mødtes senest i 2002 i Bari til sit fjerde møde, hvor man bekræftede kursen mod en permanent forsamling. Drivkræfterne bag Euro-Middelhavs Forummet har primært været Europa-Parlamentet og parlamenterne fra Middelhavsregionen.

² Til stede på mødet i arbejdsgruppen var repræsentanter fra Europa -Parlamentet samt fra parlamenterne i Italien, Grækenland, Portugal, Frankrig, Belgien, Sverige samt Ægypten, Malta, Palæstina, Cypern, Marokko, Syrien og Tunesien. Der manglede således repræsentation fra Danmark, Finland, Tyskland, Storbritannien, Holland, Irland, Spanien, Luxembourg samt ansøgerlandene Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Estland, Letland, Litauen, Slovenien og Ungarn. Heller ikke alle fra de sydlige lande deltog.

³ Det drejer sig om parlamenterne i Algeriet, Cypern, Ægypten, Israel, Jordan, Libanon, Malta, Marokko, De palæstinensiske Selvstyreområder i Gaza og på Vestbredden, Syrien, Tunesien og Tyrkiet

Videre forløb

Arbejdsgruppens videre plan er nu, at man skal mødes igen i Napoli den 2.-3. december 2003 samtidig med, at udenrigsministrene fra landene i Regionen mødes på en ministerkonference. Her agter man at erklære, at man er blevet enige om dannelsen af den nye parlamentariske forsamling, hvilket man vil bede ministrene om at tage til efterretning i konklusionerne fra ministerkonferencen. Arbejdsgruppen mener ikke, at det er nødvendigt, at Forummet mødes igen for at tilslutte sig arbejdsgruppens resultat. Det vurderes som tilstrækkeligt, at man mødes som et "reduceret Forum" og i den kapacitet erklærer Forsamlingen etableret. En "udvidet arbejdsgruppe" kan derefter den følgende dag nå til enighed om et udkast til forretningsorden for forsamlingen. Den formelle konstituering af forsamlingen kan så finde sted til foråret i Grækenland, hvor man kan foretage den endelige vedtagelse af sin forretningsorden.

Arbejdsgruppen gør således, hvad den kan for at undgå at skulle genåbne den konsensus, som er opnået i arbejdsgruppen om etableringen af Forsamlingen.

Hvordan skal forsamlingen se ud?

Forsamlingen skal ifølge arbejdsgruppen bestå af 240 medlemmer fra EU-landene og landene på den sydlige bred af Middelhavet. Der skal være principlig lighed mellem forsamlingens parter, således at der udpeges 120 fra EU-landene og 120 fra landene på den sydlige Middelhavskyst. EU-delen foreslås fordelt med 45 til Europa-Parlamentet og tre til hver medlemsstats parlament. Forsamlingen foreslås ledet af et roterende formandskab bestående af en formand og tre viceformænd, som samtidig udgør Forsamlingens "Præsidium". Formanden skifter en gang om året, således at posten går på skift mellem forsamlingens parter, så den europæiske del har formandskabet 2 gange inden for en 4 årig cyklus og parlamenterne fra det sydlige Middelhav har formandsposten to år. Internt på den europæiske side skal formandsposten gå på skift mellem Europa-Parlamentet og et nationalt parlament.

Det blev desuden besluttet, at Forsamlingen skal have tre stående udvalg samt muligheden for at nedsætte ad hoc udvalg. De tre stående udvalg skal beskæftige sig med:

- 1) politiske spørgsmål/menneskerettigheder
- 2) økonomisk-finansielle/social-uddannelsesmæssige spørgsmål
- 3) livskvalitet/udveksling af mennesker-kultur

Hvad skal Forsamlingen lave?

Ifølge arbejdsgruppen skal Euro-Middelhavs Forsamlingen bl.a. have beføjelser til at vedtage udtalelser om alle spørgsmål, der relaterer sig til Euro-Middelhavs processen samt vedtage resolutioner adresseret til Euro-Middelhavs Ministerkonferencen vedrørende målene for samarbejdet omkring Middelhavet.

Hovedreglen for vedtagelse af beslutninger i Euro-Middelhavs Forsamlingen skal være "konsensus".

Ikke et ord om finansiering

Arbejdsgruppen nåede dog ikke for alvor i nærheden af en løsning om finansiering af forsamlingen og byrdefordeling af udgifterne.

Hidtil er alle udgifter i forbindelse med afholdelsen af møder i Euromiddelhavs Forummet blevet afholdt af Europa-Parlamentet og det italienske parlament. På arbejdsgruppemødet drøftedes muligheden for et fælles budget, som alle parter bidrager til. Arbejdsgruppen begrænsede sig dog til at konkludere, at finansieringen skal fordels på en "fair" måde mellem landenes parlamenter, så der tages hensyn til landenes forskellige økonomiske formåen. Men ikke et ord om størrelsen af budgettet for forsamlingen. Der syntes dog enighed om, at afholdelsen af selve møderne i Forsamlingen vil skulle afholdes af værtsparlamentet, mens andre udgifter bør bæres af alle deltagende parlamenter efter en eller anden form for fordelingsnøgle.

Det gælder bl.a. udgifter til finansieringen af et mindre *permanent sekretariat* for Euro-Middelhavs Forsamlingen. Både Ægypten, Europa -Parlamentet og Malta lagde i øvrigt billet ind på at huse sekretariatet. Der var ingen delegerede, som talte mod oprettelsen af sekretariatet, blot nogle som understregede, at det skulle være et "letvægtssekretariat".

Hvad gør man med parlamenter, som ikke vil deltage?

Der var på arbejdsgruppens møde også en drøftelse af, hvad man skal gøre ved de parlamenter, som indtil nu ikke har vist den store interesse i at deltage i Euro-Middelhavs samarbejdet. Alle var enige om, at det vil være meget uheldigt, hvis ikke alle parlamenter er med, når Forsamlingen dannes. Omvendt var man også klar over, at man ikke har nogen mulighed for tvinge parlamenter med, som ikke ønsker at deltage.

Man mente dog, at så snart det står klart, at Forsamlingen bliver til noget, vil nogle parlamenter vælge at tilslutte sig. Man enedes derfor også om at gøre sit yderste for at overbevise de "uinteresserede" parlamenter om den fælles nytte ved at deltage i Euro-Middelhavs Forsamlingen.

II. Barcelona-Processen

Baggrunden for det parlamentariske samarbejde i Euro-Middelhavs Forummet er den såkaldte Barcelona -proces, der blev indledt af EUs stats- og regeringschefer tilbage i juni 1992 i Lissabon, hvor man erklærede et ønske om at styrke EU's Middelhavspolitik gennem indgåelsen af partnerskaber mellem Unionen og de sydlige Middelhavslande. Den 27.-28. november 1995 enedes så EU's udenrigsministre i Barcelona om den såkaldte Barcelona -erklæring. Barcelona-erklæringen sigter på at styrke samarbejdet mellem EU og landene i Middelhavsområdet og udvikle et såkaldt "Euro -Middelhavs Partnerskab". Partnerskabet omfatter de 15 EU-lande samt Algeriet, Cypern, Ægypten, Israel, Jordan, Libanon, Malta, Marokko, De palæstinensiske Selvstyreområder i Gaza og på Vestbredden, Syrien, Tunesien og Tyrkiet. Libyen har observatørstatus.

Barcelona-processen har tre hovedformål:

Skabelsen af et område med fred og stabilitet baseret på grundlæggende principper herunder respekten for menneskerettigheder og demokrati.
Oprettelsen af et stort frihandelsområde i Euro -Middelhavsregionen inden 2010. Denne proces ledsages af EU-støtte til den økonomiske og sociale omstillingsproces for de sydlige middelhavslande.
Forbedring af den gensidige forståelse mellem områdets folkeslag samt udviklingen af et aktivt civilsamfund.

EU har skabt en række vigtige instrumenter for at fremme disse mål:

Bilaterale associeringsaftaler mellem EU og partnerskabslandene, som indeholder bestemmelser om gradvis indførelse af frihandel samt politisk dialog.
MEDA II-programmet, der yder finansiel støtte til de 12 lande med henblik på at støtte målsætningerne i associeringsaftalerne. Der er afsat 5.35 mia. euro under MEDA II for perioden 2000-2006.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen

